

Impact Factor - 6.261

ISSN - 2348-7143

INTERNATIONAL RESEARCH FELLOWS ASSOCIATION

RESEARCH JOURNEY

INTERNATIONAL E-RESEARCH JOURNAL

PEER REFREED & INDEXED JOURNAL

January - 2019

SPECIAL ISSUE- 101

Trends in Translation Study

मराठी अनुवादित साहित्याचे प्रवाह

हिंदी अनुवाद की प्रवृत्तियाँ

Guest Editor :

Dr. Arun Nikumb

Act. Principal,

S.S.G.M. College, Kopergaon

Tal. Kopergaon Dist. Ahmednagar

Chief Editor :

Dr. Dhanraj T. Dhangar

Yeola, Dist. Nashik (MS) India.

Executive Editors :

Mr. S.S. Deokar

Dr. R.D. Kanade

Dr. B.R. Shendage

Mr. B.A. Rohakale

Dr. R.R. Varde

Mr. R.M. Dabe

Dr. Y.V. Dane

Mr. G.Y. Shaikh

This journal is indexed in :

UGC Approved Journal

Scientific Journal Impact Factor (SJIF)

'RESEARCH JOURNEY' International E- Research Journal
Impact Factor - (SJIF) - 6.261, (CIF) - 3.452(2015), (GIF)-0.676 (2013)
Special Issue 101 : Trends in Translation Study
UGC Approved Journal

ISSN :
2348-7143
January-2019

Impact Factor – 6.261

ISSN – 2348-7143

INTERNATIONAL RESEARCH FELLOWS ASSOCIATION'S

RESEARCH JOURNEY

Multidisciplinary International E-research Journal

PEER REFREED & INDEXED JOURNAL

January-2019 Special Issue -101

Trends in Translation Study

मराठी अनुवादित साहित्याचे प्रवाह

हिंदी अनुवाद की प्रवृत्तियाँ

Guest Editor :

Dr. Arun Nikumb

I/C. Principal

S.S.G.M. Science, Gautam Arts & Sanjivani Commerce College,
Kopargaon, Tal. Kopargaon, Dist. Ahmednagar[M.S.] INDIA

Executive Editor of the issue:

Mr. S. S. Deokar

Dr. R. D. Kanade

Dr. B. R. Shendage

Mr. B. A. Rohakale

Dr. R. R. Varde

Mr. R. M. Dahe

Dr. Y. V. Dane

Mr. G. Y. Shaikh

Chief Editor -

Dr. Dhanraj T. Dhangar (Yeola)

या अंकाचे सर्व अधिकार प्रकाशकांनी राखून ठेवले आहेत. प्रकाशक, संपादक यांच्या लेखी पूर्वपरवानगी शिवाय यातील लेखांचे पुनर्प्रकाशन करू नये याची नोंद घ्यावी. या विशेषांकातील लेखांतून/संशोधन निबंधांतून व्यक्त झालेली मते ही त्या संबंधित लेखांच्या लेखकांनी वैयक्तिक मते आहेत, त्यांच्याशी संपादक, प्रकाशक महमत असतीलच असे नाही. लेखांच्या मूळ स्वाभिमत्त्व हक्काविषयीची (कांपी राईट्स मदरनातील) सर्वस्वी जबाबदारी संबंधित लेखकांची आहे.

SWATIDHAN INTERNATIONAL PUBLICATIONS

For Details Visit To : www.researchjourney.net

© All rights reserved with the authors & publisher

Price : Rs. 1000/-

INDEX

No.	Title of the Paper	Author's Name	Page No.
English Section			
1	A Role of Translation in Cultural Transmissions and Ideology of Development	Dr. P. R. Bhabad	07
2	Translation: an Art of Transcreation	Dr. Kiran Rakihe	12
3	The Use of Translation Techniques in Premchand's Novels	Prof. Vijay C. Thange	16
4	An Overview of Sridhanand Deshmukh's Translated Work <i>Baromaa: Twelve Enduring Months</i>	Mr. Ramkrushna Kale	21
5	Focusing on Indian Multilingual Films	Dr. Sadashiv Pawar	25
6	Translation Studies as an Effective Means of Globalization	Mr. Kamalakar Gaikwad	30
7	Elements of Translation With Reference To Indian Classics	Prof. B. A. Rohokale	34
8	Discussing Cultural and Ethical Problems in Translation	Prof. Swapnil Landage	37
9	The Effective Use of Translated Adaptation in Teaching and Learning English Novels With Reference to <i>The Guide</i>	Manisha Godse	40
10	Cultural and Ethical Problems in Translation	Arpan Das	45
11	Cultural and Ethical Introspection Through Tendulkar's Glocal Plays	Mr. Sunil Deokar & Mr. Gulab Shaikh	49
12	Translation Studies and Job Opportunities	Mr. Sudhakar Ahire, Ms. Swapna Ahire	52
13	Language, Culture and Translation: an Overview	Mr. Sangharsh Gaikwad	56
14	Discovery of Self and Love: A Study of <i>The Zahir</i> By Paulo Coelho	Mr. Gorakh Jondhale & Principal Dr. Vinita Basantani	60
15	Translation: A Barrier or an Opportunity With Reference to <i>Old Stone Mansion</i>	Mr. Ananadrao J. Mhasde	65
16	Hindi and Regional Partition Novels Translated Into English	Dr. Sandip Varpe	69
17	Reflection of Humour in Translation in Varied Cultures	Dr. Yuvaraj Kathale	72
18	Translation and Job Opportunities	Sharad Awari	74
19	Translation in Indian Literature: Chronological Perspectives	Mr. Vijay Khandizod & Mr. Mukund Hadole	77
20	Audio-Visual Translation for New Audience, With New Technologies	Kalpesh Chaudhari	80
हिंदी विभाग			
21	हिंदी साहित्य में अनुवाद	डॉ. लोकेश्वर सिन्हा	84
22	मराठी में हिंदी में अनुदित दलित साहित्य के अनुवाद की समस्याएं	डॉ. लैलेश कदम	87
23	अनुवाद की प्रामाणिकता एवं मार्भकता	प्रीतम कुमार दास	93
24	भाषा शिक्षण में अनुवाद की उपयोगिता	सुषी - प्रिया कदम	96
25	बामनबाहा अनुदित नाटक की प्रवृत्तियां	डॉ. राजाराम कानडे	98
26	हिंदी अनुदित साहित्य में संस्कृत का विकास	डॉ. योगेश दाणे	103
27	अनुवाद समन्वय-सन् दे	डॉ. रजना वर्दे	109
28	मन चोगामका के अन्वया के अनुवाद की प्रवृत्तियां	शा.पी. बी. सावंत	112
29	अनुवाद की उपयोगिता एवं प्रमुख सख	डॉ. सुनिल चव्हाण	117
30	काव्यानुवाद की प्रक्रिया	डॉ. प्रवीण केंद्रे	119

31	अनुवाद और तकनीकी भाषा	डॉ. श्री. डी. सूर्यवंशी	122
32	अनुवाद संकल्पना, स्वरूप तथा रोजगार के अवसर	डॉ. प्रमोद परदेशी	125
33	डॉ. नरोड मोहन कलंदर नाटक का अनुवादपरक तुलनात्मक अध्ययन	प्रा. बाबासाहेब गव्हाणे	129
34	भारतीय साहित्य और अनुवाद	डॉ. नानासाहेब जावळे	133
35	सांस्कृतिक तबजागरण में अनुवाद की उपादेयता	डॉ. भूपेंद्र निकाळजे	136
36	हिंदी साहित्य में अनुवाद का विकास	प्रा. श्रीमती बंदना देशमुख	140
37	हिंदी तबजागरण और अनुवाद	डॉ. मिलिंदराज नुकरे	143
38	हिंदी अनूदित साहित्य समस्याएँ तथा समाधान	डॉ. अनिता वेताळ-अत्रे	146
39	ई. वी. मदी में अनुवाद की आवश्यकता	डॉ. विष्णु राठोड	149
40	अनुवाद साहित्य का स्वरूप, संकल्पना और रोजगार के अवसर	प्रा. अनिता पाटोळे	152
41	अनुवाद समाधान और समस्याएँ	डॉ. ऐनुर एस. शेख	155
42	हिंदी अनूदित नाटक साहित्य-परम्परा	डॉ. जितेंद्र पाटील	158
43	हिंदी अनूदित साहित्य समस्याएँ तथा समाधान	डॉ. मेनका त्रिपाठी	161
44	हिंदी साहित्य और फिल्म रचना	डॉ. एस. वी. दवंगे	165
45	साहित्यिक अनुवाद की समस्याएँ	प्रा. आर. एन. वाकळे	167
46	हिंदी अनुवाद का स्वरूप और रोजगार के अवसर	डॉ. शरद कोलते	170
47	हिंदी काव्यानुवाद की समस्याएँ एवं समाधान	डॉ. संजय महेर	173
48	विज्ञापन की भाषा और अनुवाद	प्रा. रविंद्र ठाकरे	175
मराठी विभाग			
49	अनुवाद एक ज्ञानग्रहण प्रक्रिया	डॉ. वी. डी. गव्हाणे	179
50	इतर भाषेतून मराठी अनुवादित झालेल्या साहित्यकृती आकलन व आम्वाद (डॉक्टर व्हू व 'द वॉय इन द स्ट्रॉइप्ट पायजामाज)	वंदना सोनवले	182
51	अनुवाद स्वरूप, संकल्पना, व्याप्ती	मधुरा मते	186
52	भाषांतर रूपांतर, अनुवाद तात्त्वलेखन	डॉ. बाबासाहेब शेंडगे	189
53	भाषांतर संकल्पना	प्रा. ज्ञानेश्वर तिखे	193
54	अनुवाद संकल्पना, स्वरूप व व्याप्ती	संगीता वाकोळे	196
55	अनुवाद संकल्पना, स्वरूप व व्याप्ती	प्रा. भास्कर मोरे	202
56	श्री भगवद्गीता आणि मराठी गीताई : एक अनुबंध	डॉ. मधुकर मोकाशी	206
57	मराठी भाषेतून इतर भाषांमध्ये अनुवादित झालेल्या साहित्यकृती : आकलन आणि आम्वाद	प्रा. सुरेश नजन	212
58	भाषांतराचे प्रकार - भाषांतर, अनुवाद, रूपांतर	प्रा. रावसाहेब दहे	216
59	भाषांतर आणि इतर सामाजिक क्षेत्रे	डॉ. मेघराज जोटी	219
60	जी. ए. कुलकर्णी यांनी अनुवादित केलेल्या कथांमधील मानवी वृत्ती-प्रवृत्ति - एक वेध	सुनीता अत्रे	221
61	अनुवाद स्वरूप व संकल्पना	डॉ. संतोष देशमुख	226
62	अनुवाद स्वरूप, संकल्पना व व्याप्ती	भाग्यश्री माताडे व डॉ. गजानन जाधव	230
63	इतर भाषांमधून मराठी अनुवादिता झालेल्या कादंबऱ्या एक आकलन	डॉ. रावसाहेब ननावरे	234
64	पु. ल. देशपांडे यांची भाषांतरित व रूपांतरित नाटके	प्रा. ए. वी. उगले	241
65	इतर साहित्यातून अनुवादित झालेल्या कलाकृतीचे आकलन आणि आम्वाद	प्रा. श्रीमती रसाळ एस. डी	245
66	इतर भाषांमधून मराठीत अनुवादित झालेल्या साहित्यकृती	वैशाली गायकवाड व डॉ. विजया तेलंग	249

मराठी भाषेतून इतर भाषांमध्ये अनुवादीत झालेल्या साहित्यकृती : आकलन आणि आस्वाद्य

प्रा. सुरेश लक्ष्मण नजन,
(मराठी विभाग)

प्रबरा मेडिकल ट्रस्ट चे कला वाणिज्य
व विज्ञान महाविद्यालय धनबाद

ईमेल- sureshnajan50@gmail.com

मो.न 9552902064

मराठीत एकोणिसाव्या शतकाच्या उत्तरार्धात अनुवाद संकल्पना रूजू लागली आणि विसाव्या शतकाच्या उत्तरार्धापर्यंत ती बरीच जोमाने विस्तार पावल्याचे दिसते. संस्कृत भाषेत साहित्य विचार श्रवण असता, तरी या आधीच्या काळात अनुवाद किंवा भाषांतर यांचा विचार झालेला दिसत नाही कारण दुसऱ्या भाषेतून संस्कृत मध्ये अनुवाद झालेले दिसत नाही. आधुनिक पूर्व काळात थोडेफार ग्रंथच मराठीत श्रवणे दिसतात. त्यामुळे मराठी अनुवाद वाडण्याला फार मोठी पूर्व परंपरा आपल्याला दिसत नाही. इंग्रजांचे राज्य सुरू झाल्यावर व महाराष्ट्रात अनुवादाचा विचार सुरू झालेला दिसतो. दक्षिण प्रांज कर्मिटीच्या माध्यमातून संस्कृत ग्रंथ मराठीत आले. अनुवादामुळे मराठी भाषा समृद्ध झाली, असे विष्णुशास्त्री त्रिपळूकर म्हणतात. फारसी व अरबी भाषेपेक्षा संस्कृत नाटकेच बहुतेक करून मराठीत आलेले दिसतात. संस्कृत ग्रंथांच्या अनुवादकात परशुरामतात्या गोडबोले, कृष्णशास्त्री राजवाडे, गणेशशास्त्री लेले यांसारखे पंडित होते. मौज, पॉप्युलर, मॅजेस्टिक, कोण्टिनेटल, श्रीविद्या, राजहंस, पदमगंध, प्रतिमा ड. प्रकाशन संस्था अनुवादीत साहित्य प्रकाशित करताना दिसतात. साहित्य अकादमी आणि नॅशनल बूक ट्रस्ट यांच्या अनुवाद कार्यामुळे इतर भाषांतून येलेल्या मराठी पुस्तकांची माहिती मिळते, पण काही खाजगी प्रकाशकांनी प्रकाशित केलेल्या पुस्तकांची वाढी सांगणे अवघड आहे. भारत सरकारतर्फे १२ मार्च १९५४ रोजी साहित्य अकादमी स्थापन झाली. अनुवाद हा साहित्य अकादमीच्या कार्यातील महत्वाचा भाग आहे. साहित्य अकादमीच्या माध्यमातून अनुवादाम प्रोत्साहन आणि प्रतिष्ठा दिलेली दिसते.

हरी नारायण आपटे यांची 'पण लक्षात कोण घेतो !' ही मराठीत सर्वात गाजलेली अजरामर इंग्लिश कादंबरी तेलगूमध्ये १९६४ मध्ये अनुवादीत झाली. ज्यांना मराठी सह अनेक भाषा उत्तम येत होत्या ते म्हणजे आपले बहुभाषक मा. पंतप्रधान नरसिंहराव. तीच कादंबरी मिथी आणि बंगाली भाषेमध्ये १९७१ मध्ये अनुवादीत झालेली आहे. 'पण लक्षात कोण घेतो' या कादंबरीचे 'कितु के खबर राखे !' गुजरातीत ती १९७५ मध्ये भाषांतरित झालेली आहे, तर १९७५ नंतरही कन्नड आणि भारतीय भाषेत पोहोचली आहे.

जानेश्वरांचा 'अमृतानुभव आणि चांगदेव पामष्टी' हे ग्रंथ १९६५ मध्ये बंगालीत भाषांतरित झाले आहेत. हे दोन्ही ग्रंथ ज्ञान आणि अध्यात्माच्या दृष्टीने महत्वाचे आहे. लक्ष्मीबाई टिळक यांचे 'म्मुनिचित्रे' हे आत्मचरित्र कन्नड या भाषेत १९६६ मध्ये, तर गुजरातीत १९७१ मध्ये अनुवादीत झाले आहे. भा.वि.बोरकर यांची 'धावता घोटा' ही कादंबरी १९७२ मध्ये हिंदीत 'पुतलीघर' या नावाने अनुवादीत झाली आहे. कवि अनिल (आत्माराम रावजी देशपांडे) यांचे 'भग्नमूर्ती' हे काव्य १९६४ मध्ये तेलगूत अनुवादीत झाले आहे.

१९७० मध्ये त्यांचा हिंदीत अनुवाद प्रभाकर माचवे यांनी केला आहे. श्री.ना.पेंडसे यांची 'गारंवीचा वापू' ही कादंबरी ओडियात पोहोचली आहे. घर्मानंद कोसंबी यांचा 'भगवान बुद्ध' हा ग्रंथ १९५७ मध्ये तमिळमध्ये व तेलगूत प्रकाशित झाला. १९५९ मध्ये असमीया, गुजराती, सिंधी या भाषांत तर १९६० मध्ये उर्दूत 'भगवान बुद्ध' या ग्रंथाचा अनुवाद झालेला आहे. इरावती कर्वे यांचे 'युगांत' हे पुस्तक बंगाली, सिंधी, असमीया इ. भाषात पोहोचले आहे. विजय तेंडुलकर यांच्या 'शांतता कोर्ट चालू आहे !' या नाटकाचा बंगालीत अनुवाद नितीश सेन यांच्या सहकार्याने श्री.वा.जोशी यांनी 'चोप ! अदालत चोलछे' या नावाने केला आहे. नॅशनल बूक ट्रस्ट तर्फे ह.ना.आपटे, रा.गो.भांडारकर, गो.ग.आगरकर यांच्यावर काढलेली पुस्तके इतर भाषांत गेलेली दिसतात. १९५० ते १९७५ या काळात मनोरंजनात्मक पुस्तकांवरच अभिजात साहित्यही बऱ्याच प्रमाणात अनुवादीत झालेले दिसते. या कालखंडात लेखक, कवी, कलावंत, राजकारणी, शिक्षण क्षेत्रात मोलाचे कार्य करणाऱ्या व्यक्ती अशा अनेक मंडळींनी अनुवाद कार्यात मदत केलेली दिसते. असमीयामध्ये वि.स.खांडेकरांची 'ययाती', श्री.ना.पेंडशांची 'रथचक्र' आणि भालचंद्र नेमाड्यांची 'कोसला' या कादंबऱ्या अनुवादीत झाल्या आहेत.

'ययातीचा' अनुवाद विमल भगवती यांनी केला असून त्याला १९९२ चा साहित्य अकादमी अनुवाद पुरस्कार मिळाला आहे. श्री.ना.पेंडसे यांची 'गारंवीचा वापू' ओडियात पोहोचली आहे. कन्नडमध्ये व्यंकटेश माडगूळकरांची 'वनगरवाडी', भालचंद्र नेमाडेची 'कोसला', आणि गंगाधर गाडगीळांची 'दुर्दम्य' या सर्व कादंबऱ्यांचे अनुवाद झालेले आहेत. वामन वेंद्रे यांनी 'कोसला' चा अनुवाद केला असून १९९९ चा साहित्य अकादमी अनुवाद पुरस्कार या अनुवादीत पुस्तकाला मिळाला आहे. हमीद दलवाईची 'इंधन' भालचंद्र नेमाड्यांची 'कोसला', शिवाजी सावंतची 'मृत्युंजय', मधु मंगेश कर्णिकांची 'माहीमची खाडी', ना.धो.महानोरांची 'गांधारी', व्यंकटेश माडगूळकरांची 'वनगरवाडी' या गुजरातीत पोहोचलेल्या मराठी कादंबऱ्या आहेत. उषा सेठ यांनी केलेल्या 'कोसला' च्या अनुवादाला २००० सालचा तर प्रभा दावे यांनी केलेल्या 'मृत्युंजय' च्या अनुवादाला १९९५ चा साहित्य अकादमी पुरस्कार प्राप्त झाला आहे. ह.ना.आपट्यांची 'मी' कादंबरी १९७७ मध्ये तामिळमध्ये गेली. तसेच 'वनगरवाडी' आणि 'ययाती' या कादंबऱ्यांचेही तमिळमध्ये अनुवाद झाले आहेत. के.एम. श्रीनिवासामाचार्य यांनी 'ययाती' चा अनुवाद केला असून १९९१ चा साहित्य अकादमी अनुवाद पुरस्कार त्याला लाभला आहे. 'ययाती, गांधारी, माहीमची खाडी' या कादंबऱ्या पंजाबीतही गेल्या आहेत. विश्राम वेंडेकरांच्या 'रणांगण' चा अनुवाद बलदेवसिंग बदन यांनी 'रणभूमी' या नावाने केला आहे. त्यास १९९९ चा साहित्य अकादमी अनुवाद पुरस्कार मिळालेला आहे. मल्याळममध्ये 'वनगरवाडी' अनुवादीत झाली आहे. 'मृत्युंजय' चा अनुवाद राजस्थानीत सत्यानारायण स्वामींनी केला आहे. मराठीतील चि.व.खानोलकरांची 'चानी' ही कादंबरी सिंधीतही अनुवादीत झाली आहे.

मराठीत अनेक पुस्तके आहेत, इतर भाषांमधून मराठीत जी पुस्तके अनुवादीत झाली आहेत. त्यात आपल्याला सगळ्या प्रकारची पुस्तके दिसतात. अभिजात, मानोरंजनपर, काही वैचारिक पुस्तकेही आहेत. मात्र मराठीतून इतर भाषांत अनुवादीत झालेल्या पुस्तकांची संख्या तुल्यक दिसते. काही निवडक व दर्जेदार पुस्तके मराठीतून इतर भाषांत अनुवादीत झालेली दिसतात. काही पुस्तके तर एकापेक्षा अनेक भाषांमध्ये अनुवादीत झालेली आहेत. कादंबरीच्या मानाने मराठी कथांच्या अनुवादाची संख्या कमी आहे. मराठीतील लघुकथांचा गुजराती, तमिळ, तेलगू, ओडिया, सिंधी आणि उर्दू या भाषांमध्ये अनुवाद झालेला आहे. त्या भाषांमध्ये अनुवादीत झालेल्या लघुकथांमधे साहित्य अकादमीचा पुरस्कार मिळालेला आहे. कन्नडमध्ये कवी अनिलांचे 'मग्नमूर्ति' आणि मरोजिनी बाबर यांची 'महाराष्ट्राची लोकगीते' ही पुस्तके अनुवादीत झाली आहेत. श्रीपाद भिडे यांच्या 'वाल्मिकी रामायणाचा' अनुवाद मरस्वती रिमबूडानी केला असून त्यास १९९२ चा साहित्य अकादमीचा अनुवाद पुरस्कार मिळालेला आहे. हीच पुस्तके गुजरातीतही पोहोचली आहेत. मल्याळममध्ये अनिलांचे काव्य अनुवादीत झाले आहे. एम.पी.चंद्रशेखरन पिलाई यांनी 'ज्ञानेश्वरीचा' अनुवाद केला असून त्यास १९९६ चा साहित्य अकादमी पुरस्कार मिळालेला आहे. मराठीतील संतसाहित्य आणि भक्तिकाव्य लखमन हर्दवाणिणी सिंधीत अनुवादीत केले आहे, आणि हिंदीत तर महाराष्ट्राची लोकगीते पोहोचली आहेतच, पण मंगेश पाडगावकरांच्या 'सलाम' हा काव्यसंग्रह वसंत देवांनी हिंदीत लिहिला आहे. 'अनुभवामृत आणि तुकारामाचे निवडक अंभंग' दिलीप चिच्यांनी इंग्रजीत अनुवादीत केले आहेत. अंभंगाचा अनुवाद 'मेझ तुका' या नावाने प्रकाशित झालेला आहे. मधुकर नार्दी यांनी 'ज्ञानेश्वरी' चा अनुवाद केलेला आहे आणि तो उलेखनीय आहे.

मराठी साहित्याचे इतर भाषांत अनुवाद होण्याचे प्रमाण तसे कमीच आहे. मुळात आपले साहित्य निर्माण होण्यास, येथील कवी, लेखक नाटककार तयार होण्यास काही काळ गेला. मराठी भाषिकांनी इंग्रजी पुस्तकांचा आपल्या भाषेत अनुवाद मुरुवातीच्या त्रिटीशांच्या काळात केलेला दिसतो. पण आतापर्यंत जे काही मराठी भाषेतून इतर भाषांत अनुवादीत, भाषांतरित झाले ते दर्जेदार साहित्य होते. असमीयात 'नटमघाट' आणि 'कालाय तस्मै नमः' ही नाटके पोहोचली आहेत. हिंदीतही हीच नाटके आपल्याला अनुवादीत झालेली दिसतात, तर उर्दूतही 'नटमघाट' ला स्थान मिळाले आहे. महेश एलकुंचवारांच्या 'वाडा चिरेवंदी' या नाटकाचे इंग्रजी भाषांतर कमाल सन्यास यांनी केले आहे. प्रसिद्ध नाटककार विजय तेडुनकराची पाच नाटके अनुवादातून इंग्रजीत पोहोचली आहे. गौरी देशपांडे यांनी गतीश आळेकरांच्या 'महानिर्वाण' या नाटकाचा इंग्रजीत उत्कृष्ट अनुवाद केला आहे. गो.नि.दांडेकरांची 'कुणा एकाची भ्रमणगाथा' सिंधी व हिंदीत पोहोचली आहे. आनंद यादवांचे 'ऑवी' कन्नडमध्ये, लक्ष्मण गायकवाडांचे 'उचल्या' तेलगूत इंग्रजीत आणि हिंदीत, तर लक्ष्मण माने यांचे 'उपरा' हिंदीत आणि इंग्रजीत अनुवादीत झाले आहे. आणि विश्राम बेडेकरांचे 'एक झाड दोन पक्षी' हिंदीत अनुवादीत झाले आहे. महात्मा जोतीराव फुल्यांच्या 'गुलामगिरी' चा वीणा आलामे यांनी बंगलीत अनुवाद केला आहे. तर श्याम जोशींच्या 'मराठी संस्कृती' या पुस्तकाचा कुटिनाथ कुर्तकोटी यांनी अनुवाद केला आहे. जी.एस.कुलकर्णी यांच्या 'माणसे आरंभट आणि चिल्लर' यांचा गुजराती अनुवाद जवा मेहता यांनी केला आहे.

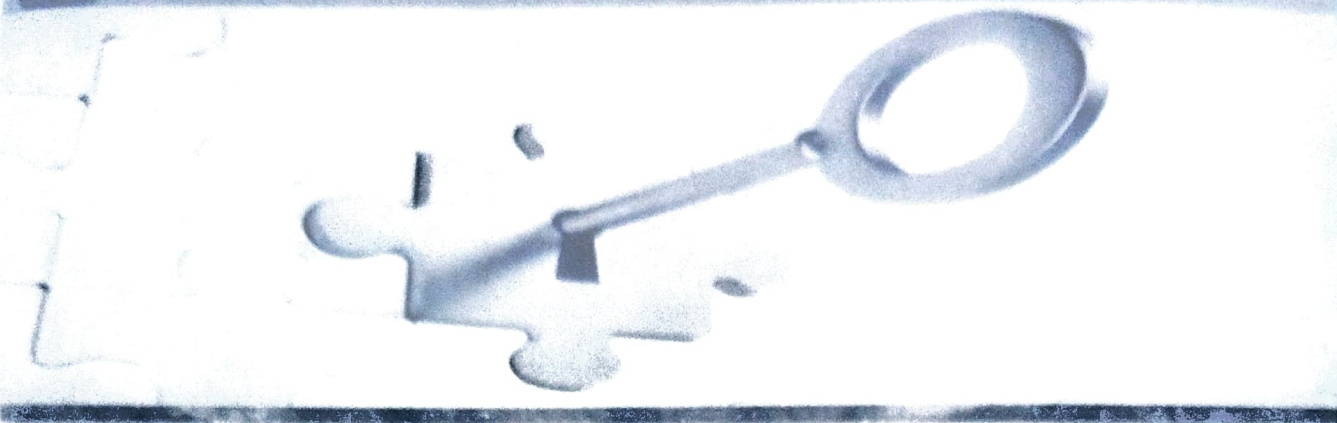
बालसाहित्यात ना.श्री.ताम्रकरांचे 'गोळा' सीमावती भाष्यताचे 'राजनीत रात्र' ही पुस्तके हिंदी, इंग्रजी, बंगाली, पंजाबी, डोगरी भाषांत पोहोचली आहेत. बाळ शौक्यांचीही काही पुस्तके हिंदी, गुजराती, पंजाबी, उर्दू या भाषांत अनुवादीत झालेली आहेत. दिवीप चिश्वाची काही पुस्तके हिंदी, मिथी, जर्मन या भाषेत अनुवादीत झाली आहेत. मराठी साहित्य हे बऱ्याच प्रमाणात भारतीय भाषांत अनुवादीत झाले आहे. या प्रमाणेच अनुवादाच्या क्षेत्रामध्ये काम करणाऱ्या दोन संस्थांनाही येथे उल्लेख करावयास हवा. त्या म्हणजे नॅशनल बुक ट्रस्ट आणि साहित्य अकादमी. अनुवादीत झालेल्या चांगल्या, निवडक, श्रेष्ठ पुस्तकांना साहित्य अकादमीतर्फे अनुवाद पुरस्कार दिने जातात, अनेक अनुवादकांना ते मिळालेले आहेत. अनुवादीत पुस्तकावर नजर टाकल्यास रचनात्मक, मनोरंजनात्मक पुस्तकाचीच संख्या अधिक दिसते. काही पुस्तकांचा अनुवाद फारसा बारा झाला नसतानाही ती पुस्तके मोठ्या प्रमाणात विकली जातात. याचे एक कारण सूक्ष्म लेखकांच्या नावाचा प्रभाव हेच असावे असे वाटते. उदा. किरण वेंदी यांचे 'आय डेअर' हे पुस्तक दिसते.

विमाच्या शतकाच्या मुरुवातीला भारतीय भाषाही अनुवादकांना आपल्याकडे आकर्षित करू लागल्या यामागे वेगवेगळ्या प्रेरणा असलेल्या दिसतात. त्यात एक घटना म्हणजे रवींद्रनाथ टागोरांना मिळालेले नोबेल पारितोषिक त्यांच्या 'गीतांजली' ची अनेक भाषांत भाषांतरे झाली, पण त्यांच्या इतर साहित्याकडे अनुवादकांचे लक्ष वेधले. अनेकांनी अनुवादासाठी वेगवेगळे साहित्यप्रकार निवडले आणि आपल्या स्वतंत्र पद्धतीने अनुवादामे सुरुवात केलेली दिसते. १९५० नंतर घडलेल्या काही घटना अनुवादामे प्रेरणादायक ठरल्या. भारत सरकारतर्फे अनुवादाला प्रोत्साहन मिळू लागले. यातूनच अनुवादीत साहित्य हे मराठी साहित्याचे अविभाज्य अंग बनलेले दिसते.

संदर्भ ग्रंथ सूची :

1. मराठी बाडम्याचा इतिहास : खंड सातवा, भाग चौथा - १९५० ते २००० प्रकाशन महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे, पहिली आवृत्ती - २०११
2. अनुवाद : आशा बगे मौज प्रकाशन, पहिली आवृत्ती - 2016
3. अनुवादकला : वर्मा रामचंद्र अशोक प्रकाशन, दिल्ली
4. तौलनिक साहित्याभ्यास : वसंत वापट मौज प्रकाशन, पहिली आवृत्ती - १९८१

- Category
- INDEXED JOURNAL
- SUGGEST JOURNAL
- JOURNAL IF
- REQUEST FOR IF
- DOWNLOAD LOGO
- CONTACT US

Journal Detail

Journal Name	RESEARCH JOURNEY
ISSN/EISSN	2349-7143
Country	IN
Frequency	Quarterly
Journal Discipline	General Science
Year of First Publication	2014
Web Site	www.researchjourney.net
Editor	Prof. Dhanraj Dhangar & Prof. Gajanan Wankhede
Indexed	Yes
Email	researchjourney2014@gmail.com
Phone No.	+91 7709752380
Cosmos Impact Factor	2015 : 3.452

SAMPLE CERTIFICATE
 SAMPLE EVALUATION SHEET

INSTITUTE FOR INFORMATION RESOURCES
 TOGETHER WE REACH THE GOALS

Get Started	Research Journey
ISSN	2349-7143
E-ISSN	2349-7143
Country	India
Frequency	Quarterly
Year of First Publication	2014
Journal Discipline	General Science
Editor	Prof. Dhanraj Dhangar & Prof. Gajanan Wankhede
Web Site	www.researchjourney.net
Indexed	Yes
Email	researchjourney2014@gmail.com
Phone No.	+91 7709752380
Cosmos Impact Factor	2015 : 3.452

IFJ Journal of Research
 The journal will only be available to use if the user is logged in. The user must be logged in to use the journal.

Editor Information
 Editor: Prof. Dhanraj Dhangar & Prof. Gajanan Wankhede
 Email: researchjourney2014@gmail.com
 Phone: +91 7709752380

Journal Information
 ISSN: 2349-7143
 E-ISSN: 2349-7143
 Country: India
 Frequency: Quarterly
 Year of First Publication: 2014
 Journal Discipline: General Science

Journal is indexed in:
 COSMOS IMPACT FACTOR

Recent Publications
 Volume 1, Issue 1
 Volume 1, Issue 2
 Volume 1, Issue 3
 Volume 1, Issue 4

Contact Details
 Website: www.researchjourney.net
 Email: researchjourney2014@gmail.com
 Phone: +91 7709752380